

Andragogika

Šance na změnu

Vědění je moc

F. Bacon, 1561 - 1626

***Rozvoj vzdělávání
dospělých je na rozdíl
od státního školství spojen
se sociálně-emanipačním
hnutím různorodého
charakteru***

***Moderní andragogika
znamená
snažit se analyzovat
požadavky naší doby
a porozumět jim.***

Vzdělávání je proces,
který člověka doprovází po
celý život,
člověk má právo, ale i
povinnost zdokonalovat se,
jinak mu hrozí, že nezvládne
měnící se podmínky života

- **Celoživotní učení**
  - **Didaktická andragogika**
- **Komunikace a tvořivost**
  - **Profesní vzdělávání**
- **Distanční vzdělávání**
  - **Vzdělávání seniorů**
- **Aktivizace seniorů**

Témata - výběr

Definování andragogiky a gerontagogiky

Význam celoživotního učení

Didaktická andragogika – metody, přístupy,
strategie

Tvořivost jako nejvýznamnější kompetence

Vztah mezi tvořivostí a projektováním

Profesní vzdělávání – význam

Vzdělávání a aktivizace seniorů – nové trendy,
význam, cíle, prevence proti ageismu

Znalosti

- **vzdělávání x učení**
- **strategie celoživotního učení**
- ***/nepřetržitě, kdykoli, kdekoli/***
- **učení je schopnost, kterou lze rozvíjet**
- **činnost rozvíjí osobnost**
  - **a**
  - **zpomaluje stárnutí**
  - ***zvědavý životní styl***
  - **samostatné učení**

Celoživotní učení

- **učební z hlediska
cílů a výsledků**
- ***učení jako proces***

Dva pohledy

- hodnota samo o sobě, nejen instrumentální
  - všeobecná dostupnost učebních možností
- uznání významu mimoinstitucionálního učení v různých prostředích
  - šíře prostředků, metod a učení
- kdo se učí, podporuje osobní rysy pro navazující učení, včetně motivace, samostatnosti, nezávislosti učení
- koncepce celoživotního učení jako alternativa ke vzdělávací filozofii
  - Význam neformálního vzdělávání v rozvoji člověka
- **prostředek rozvoje společnosti
(zapojení každého jednotlivce)**

Znaky celoživotního učení

□ počátek již v předškolní a školní výchově

□ **posílit vzdělávání v předškolním věku**

□ *flexibilita v současné škole*

□ **propojení teorie a praxe**

□ *nové metody, více využívat technologie*

□ **plná podpora od všech subjektů**

- v centru stojí učení organizace,
- ne pouze individuální učení
- proces je kontinuální, celistvý, konkrétní

Učící se organizace

- **učení jako nepřetržitá aktivita**
- **jednotlivci přejímají odpovědnost za vlastní rozvoj**
- **hodnocení výsledku upřednostňuje úspěch**
- **před nezdarem brání**
  - **schopnosti, hodnoty, tým rovnocenný se znalostmi**
  - **učení jako partnerství se všemi**

Učící se společnost

- stále více lidí má zájem o další vzdělávání
- **vzdělávání dospělých – součástí personální politiky v hospodářství**
- roste trh vzdělávacích komerčních nabídek, průmyslu volného času a komerční kultury
- tradice svépomocného sociálního hnutí se obnovují s jiným obsahem
  - **vzdělávací formy zaměřené na vnitřní svět**
- mění se metody a obsahy vzdělávání dospělých – v praxi, při práci a trávení volného času
- **zvyšují se nároky na lidi – vzdělání a hodnotová zaměření, rozvoj informační techniky**

Dnešní stav vzdělávání dospělých

- druhá vzdělávací šance pro lidi bez vzdělání
  - **odborné vzdělání a zvyšování kvalifikace**
- **rozvoj schopností vyplňovat sociální role v rodině, sociálním životě, jako občan, atd.**
  - sociální péče (výchova ke zdraví)
- **individuální rozvoj, osobnostní rozvoj, schopnost trávit hodnotně volný čas, sociální solidarita**
  - vzdělávání dospělých význam pro reprodukci, stabilizaci nebo transformaci společnosti
- **vzdělávání dospělých může zvyšovat schopnost vidět svět novým způsobem a aktivně ho měnit**

Účel dalšího vzdělávání

- Andragogika – lat. –
„doprovázení muže“
- 1989 – MŠMT - název
andragogika

- **K oblasti společenské činnosti, ve které se realizuje vzdělávání dospělých**
  - **Je to vědní obor**
- **Studijní obor sloužící k přípravě budoucích odborníků v oblasti vzdělávání dospělých**

Andragogika se vztahuje

**Věda o výchově dospělých,
vzdělávání dospělých a péči o
dospělé,
respektující všestranně
zvláštnosti dospělé populace a
zabývající se její personalizací
(podle autora znamená utváření a
kultivace osobnosti), socializací a
enkulturací.**

**(Palán, 1997 – Výkladový slovník vzdělávání
dospělých)**

**Vzdělávání dospělých
jako součást socializace,
vzdělávání a výchova –
obohacuje společnost a
koriguje negativní vlivy**

Sociální aspekt andragogiky

- je nabídka, kterou využívá dospělý podle svých potřeb nebo pod tlakem okolností – není tedy permanentní
  - spíše doprovází než řídí
  - nezahrnuje veškeré učení dospělého

Andragogika

Využít možností – myslet na budoucnost, rozvíjet perspektivy a vyzkoušet kooperaci, přitáhnout nové skupiny účastníků.

- **Projevovat otevřenost vůči společenskému vývoji, stejně jako vůči individuálním problémů lidí a ofenzivně postupovat na vzdělávacím trhu.**

Rozšířit prostupnost vzdělávacího systému – intenzivní propojení a spolupráce – MŠ, ZŠ, SŠ, akademie, odborné školy, univerzity.

Zachovávat samostatnost, rozšiřovat relativní autonomie a využívat společenského významu vzdělávání dospělých

Moderní vzdělávání dospělých

Zdůrazňovat regionálnost, aniž bychom zapomínali na globálnost a kontinentálnost. Jsme příslušníky skupin, regionů, kontinentů a světového společenství.

- Strasti, radosti, utrpení i úspěch – kategorie a témata vzdělávací práce.
  - **Ve vzdělávání dospělých je důležité brát ohled na rozum i city lidí.**
- Čím více nutí moderní doba jednotlivce k riziku vlastního rozhodování, tím více roste také potřeba zpracovávat tato napětí a citová zatížení.

Vývoj je principem společnosti i dalšího vzdělávání.

Složitost doby a světa

